

Перелік пам'ятних історичних дат та ювілеїв визначних особистостей у 2023 році

Число/ Місяць	Пам'ятні історичні дати та ювілеїв визначних особистостей
------------------	---

СІЧЕНЬ

1 січня	114 років від дня народження політичного діяча, одного із чільних ідеологів, практиків і теоретиків українського націоналістичного руху XX століття, після розколу Організації українських націоналістів – голову Проводу ОУН Степана Бандери (01.01.1909-15.10.1959)
2 січня	140 років від дня народження військового діяча, генерала-хорунжого армії УНР, історика, педагога Всеволода Петріва (02.01.1883–10.07.1948)
2 січня	20 років від дня смерті діячки ОУН-УПА, зв'язкової і помічниці Петра Федуна, поетеси Галини Омелянівни Савицької-Голоад – літературне псевдо Марта Гай (30.06.1922-02.01.2003)
6 січня	85 років від дня народження поета, перекладача, прозаїка, мислителя, літературознавця, правозахисника, борця за незалежність України, лауреата Державної премії ім. Т. Шевченка, Героя України Василя Стуса (06.01.1938-04.09.1985)
7 січня	170 років від дня народження письменника, історика, композитора, діяча культури та освіти Миколи Аркаса (07.01.1853-26.03.1909)
9 січня	130 років від дня народження художника, редактора, видавця, фотографа, чета́ра легіону УСС Івана Іванця (09.01.1893-10.03.1946)
11 січня	110 років від дня народження генерал-хорунжого, останнього головного командира УПА Василя Кука (11.01.1913-09.09.2007)
11 січня	75 років від дня народження архітектора та громадського діяча кінця XIX – початку XX століть Василя Степановича Нагірного (11.01.1848-25.02.1921)
12 січня	145 від дня народження письменника, історика, бандуриста, композитора, мистецтвознавця, етнографа, педагога, театрального і громадсько-політичного діяча Гната Хоткевича (12.01.1878-08.10.1938)
13 січня	10 років від дня смерті українського правозахисника, дисидента і політв'язня, народного депутата України 1-го скликання Михайла Гориня (17.06.1930-13.01.2013)
15 січня	135 років від дня народження сестри-жалібниці січового стрільцтва Стефанії Рибчак (15.01.1888-19.04.1919)

17 січня	160 років від дня народження українського громадського та політичного діяча, члена Української Національної Ради, державного секретаря з охорони здоров'я при уряді ЗУНР, декана медичного факультету Українського тасмного університету Івана-Теодозія Куровця (17.01.1863-13.05.1931)
22 січня	105 років від часу створення Першого українського парламенту – Українська Центральна Рада – Четвертим універсалом проголошено незалежність Української Народної Республіки (1918)
24 січня	160 років від дня народження священника УГКЦ, композитора, диригента, громадського діяча Остапа Нижанківського (24.01.1863-22.05.1919)

ЛЮТИЙ

2 лютого	160 років від дня народження письменника, перекладача, священника УГКЦ, просвітницького та громадського діяча Тимофея Бордуляка (02.02.1863-16.10.1936)
3 лютого	140 років від дня смерті письменника, публіциста, перекладача, історика, соціолога, видавця, співзасновника товариств «Просвіта» і «Рідна школа» Володимира Барвінського (25.02.1850-03.02.1883)
11 лютого	120 років від дня народження української письменниці Агати Турчинської (11.02.1903-22.08.1972)
11 лютого	115 років від дня смерті композитора, педагога, журналіста, громадсько-політичного діяча Анатолія Вахнянина (19.09.1841-11.02.1908)
16 лютого	135 років від дня смерті громадського діяча, греко-католицького священника, письменника, одного з перших зачинателів віршованої байки в Галичині, автора творів за тверезий спосіб життя Григорія Савчинського (26.12.1804-16.02.1888)
16 лютого	55 років від дня смерті українського письменника, культуролога-енциклопедиста, публіциста, літературного критика, сотника Армії УНР Євгена Маланюка (01.02.1897 – 16.02.1968)
21 лютого	145 років від дня народження українського військового діяча, сотника УСС, генерал-хорунжого УГА Осипа Микитки (21.02.1878 – серпень 1920)
23 лютого	30 років від дня створення Львівського обласного суспільно-культурного товариства «Любачівщина» (23.02.1993), яке входить до Об'єднання товариств депортованих українців «Закерзоння»
25 лютого	80 років від дня смерті українського громадсько-політичного діяча, в.о. Міністра закордонних справ УНР у 1919 – 1920 роках, соціолога, правника Володимира-Степана Старосольського (08.01.1878-25.02.1942)
25 лютого	135 років від дня народження українського режисера, актора, теоретика театру, драматурга, публіциста, перекладача Леся Курбаса (1887-03.11.1937)
26 лютого	90 років від дня народження Патріарха Української греко-католицької церкви Любомира Гузара (26.02.1933-31.05.2017)

БЕРЕЗЕНЬ

5 березня	вшанування пам'яті головного командира Української повстанської армії, генерал-хорунжого Романа Шухевича
12 березня	20 років від дня смерті української політичної діячки, журналістки, співорганізаторки Червоного Хреста УПА, першої лідерки партії Конгресу українських націоналістів Ярослав Стецько (14.05.1920-12.03.2003)
14 березня	50 років від дня смерті графіка і живописця Леопольда Левницького (07.08.1906-14.03.1973)
19 березня	130 років від дня народження українського громадського і політичного діяча, журналіста, віце-маршала Сейму Польщі Василя Мудрого (псевдо «Вавринич») (19.03.1893-19.03.1966)
23 березня	180 років від дня народження педагога, історика, першого голови Наукового товариства імені Тараса Шевченка (НТШ), активного діяча українського національно-культурного відродження, голову товариств «Просвіта», «Січ», член «Рідної школи» та Українського педагогічного товариства Юліана Целевича (23.03.1843-24.12.1892)
28 березня	90 років від дня народження українського політичного діяча, члена Української Гельсінської групи, активного дисидента, політичного в'язня, сина командувача ОУН-УПА Романа Шухевича, Героя України Юрія-Богдана Шухевича (28.03.1933-22.11.2022)
29 березня	25 років від дня смерті американської співачки українського походження, виконавиці українських пісень Квітки Цісик (04.04.1953-29.03.1998)
30 березня	50 років від дня смерті українського літературного критика, публіциста, філософа, політичного діяча, одного із перших керівників Союзу визволення України (СВУ) Дмитра Донцова (10.09.1883-30.03.1973)
31 березня	150 років від дня народження українського політичного та громадського діяча, ідеолога українського самостійництва, першого представника українського націоналізму, адвоката, публіциста Миколи Міхновського (31.03.1873-03.05.1924)

КВІТЕНЬ

2 квітня	95 років від дня народження української оперної співачки, педагогині, професорки Львівської державної музичної академії імені М. В. Лисенка, народної артистки України Володимири Чайки (02.04.1928-21.11.2015)
4 квітня	70 років від дня народження американської співачки українського походження, виконавиці українських пісень Квітки Цісик (04.04.1953-29.03.1998)
9 квітня	70 років від дня народження українського мистецтвознавця (працював у Львівській картинній галереї на посаді завідувача відділом західноєвропейського мистецтва) Дмитра Шелеста (09.04.1953-29.04.1992)
17 квітня	175 років від дня скасування панщини в Галичині

18 квітня	115 років від дня народження першого командира УПА на Волині, підполковника УПА (помертно) Василя Івахіва (псевдо: «Рос», «Сонар», «Сом») (18.04.1908-13.05.1943)
22 квітня	200 років від дня народження, історика, педагога, письменника УТКЦ, перекладача, громадського діяча, театрального критика, першого директора Львівської академічної гімназії Василя Ільницького (22.04.1823-15.04.1895)
27 квітня	75 років від дня смерті українського педагога, літературознавця, поета і перекладача Василя Шурата (24.08.1871-27.04.1948)
28 квітня	80 років від дня створення дивізії «Галичина» – 1-ї української дивізії УНА (1943)

ТРАВЕНЬ

травень	175 років від виходу першої друкованої газети «Зоря Галицька» у м. Львові
2 травня	175 років від заснування першої політичної організації в Галичині – Головної Руської Ради
13 травня	80 років від дня смерті першого командира УПА на Волині, підполковника УПА (помертно) Василя Івахіва (псевдо: «Рос», «Сонар», «Сом») (18.04.1908–13.05.1943)
15 травня	150 років від дня народження державного, політичного і військового діяча, гетьмана Української Держави Павла Скоропадського (15.05.1873-26.04.1945)
20 травня	60 років від дня смерті відомої галичанки, української поетеси та освітянки Марійки Підгірянки (29.03.1881-20.05.1963)
20 травня	20 років від дня смерті поета, письменника, художника, графіка Святослава Ґординського (30.12.1906-20.05.1993)
21 травня	120 років від дня народження живописця, майстра пейзажу і натюрморту Романа Сельського (21.05.1903-03.02.1990)
23 травня	85 років від дня загибелі провідника ОУН, полковника Євгена Коновальця (14.06.1891-23.05.1938)

ЧЕРВЕНЬ

3 червня	160 років від дня народження президента ЗУНР Євгена Петрушевича (03.06.1863-29.08.1940)
3 червня	50 років від дня народження учасника Євромайдану, Героя Небесної Сотні, Героя України Андрія Дигдаловича (03.06.1973-20.02.2014)
7 червня	180 років від дня смерті письменника, поета, священника УГКЦ, натхненника національного пробудження Галичини о. Маркіяна Шапкевича (06.11.1811-07.06.1843)
8 червня	140 років від дня народження письменниці, поетеси, перекладачки, журналістки, народної вчительки, культурно-освітньої діячки, однієї з активних організаторів жіночого руху в Галичині, дослідниці

	фольклору, етнографії та мистецтва Гуцульщини й Бойківщини Ольги-Олександри Дучимінської (08.06.1883-24.09.1988)
9 червня	60 років від дня смерті українського композитора, піаніста, диригента, організатора музичного життя Василя Барвінського (20.02.1888-09.06.1963)
9 червня	90 років від дня смерті українського церковного діяча, богослова, педагога, письменника, видавця, перекладача, д-ра Олександра Бачинського (прізвище Лешкович-Бачинський) (24.03.1844-09.06.1933)
14 червня	Вшанування пам'яті провідника ОУН, полковника Євгена Коновальця (14.06.1891-23.05.1938)
20 червня	170 років від дня народження оперного артиста і вокального педагога Олександра Мишуги (07(20).06.1853-09.03.1922)
29 червня	85 років від дня смерті полководця, коменданта легіону УСС, генерал-четара та головнокомандувача УГА Мирона Тарнавського (29.08.1869-29.06.1938)

ЛИПЕНЬ

10 липня	75 років від дня смерті військового діяча, генерала-хорунжого армії УНР, історика, педагога Всеволода Петріва (02.01.1883–10.07.1948)
11 липня	60 років від дня смерті історикіні, географині, громадської та військової діячки; першої в світі жінки, офіційно зарахованої на військову службу в званні офіцера, четарки УГА Олени Степанів-Дашкевич (07.12.1892-11.07.1963)
12 липня	140 років від дня народження військового діяча, контр-адмірала військово-морського флоту УНР Михайла Білинського (12.07.1883-17.11.1921)
13 липня	85 років від дня народження видатного композитора і музикознавця, Героя України, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Мирослава Скорика (13.07.1938-01.06.2020)
16 липня	175 років від часу заснування у м. Львові Галицько-Руської матиці – культурно-освітнього товариства (16.07.1848)
21 липня	50 років від дня народження учасника Євромайдану, Героя Небесної Сотні, Героя України Івана Бльока (21.07.1973-20.02.2014)
22 липня	120 років від дня смерті малюра, письменника, публіциста Кирила Устияновича (22.09.1839-22.07.1903)
26 липня	55 років від дня народження учасника Євромайдану, Героя Небесної Сотні, Героя України Романа Сенника (26.07.1968-25.01.2014)
28 липня	85 років від дня смерті українського композитора, диригента Євгена Купчинського (19.06.1867-28.08.1938)

29 липня	80 років від дня смерті сотника, коменданта Вишколу УСС, відомого адвоката у політичних процесах над українськими патріотами, довголітнього диригента музично-хорового товариства «Львівський Боян» Михайла Волошина (05.05.1877-29.07.1943)
-----------------	--

СЕРПЕНЬ

1 серпня	110 років від дня смерті української письменниці, перекладачки, культурної діячки Лесі Українки (справжнє ім'я – Лариса Косач-Квітка) (25.02.1871-01.08.1913)
14 серпня	170 років від часу заснування Львівської національної музичної академії імені Миколи Лисенка (1853)
14 серпня	150 років від дня народження українського педагога, організатора, фундатора, теоретика і практика української національної фізичної культури Івана Боберського (14.08.1873-17.08.1947)
17 серпня	55 років від дня народження співака, композитора, поета, письменника, лідера гурту «Скрябін» Андрія Кузьменка (17.08.1968-02.02.2015)
18 серпня	75 років від дня смерті українського військового діяча, політика, дипломата, поета, австрійського архієпископа династії Габсбургів, полковника Легіону УСС Василя Вишиваного (10.02.1895-18.08.1948)
25 серпня	60 років від дня народження учасника Євромайдану, Героя Небесної Сотні, Героя України Юрія Вербицького (25.08.1963-22.01.2014)
28 серпня	110 років від дня народження мистецтвознавиці, діячки УВО та ОУН, авторки розвідок «Історія українського мистецтва», «Спадщина віків: Українське малярство XIV-XVII століть у музейних колекціях Львова», «Живопис XIV-XVI століть» Віри Свенціцької (28.08.1913-25.05.1991)
29 серпня	140 років від дня народження українського літературного критика, публіциста, філософа, політичного діяча, одного із перших керівників Союзу визволення України (СВУ) Дмитра Донцова (29.08.1883-30.03.1973)
30 серпня	240 років з часу заснування Цісарем Йозефом II «Генеральної духовної семінарії у м. Львові». Нині «Львівська духовна семінарія Святого Духа» (30.08.1783)
31 серпня	130 років від дня народження композитора, піаніста і музичного критика Нестора Нижанківського (31.08.1893-10.04.1940)
31 серпня	140 років від дня народження письменника, журналіста, громадського та політичного діяча Осипа Назарука (31.08.1883-31.03.1940)

ВЕРЕСЕНЬ

1 вересня	65 років від дня народження учасника Євромайдану, Героя Небесної Сотні, Героя України Миколи Дзавульського (01.09.1958-20.02.2014)
------------------	--

13 вересня	150 років від дня народження письменника, літературознавця, педагога Дениса Лукіяновича (13.09.1873-28.01.1965)
13 вересня	150 років від дня народження українського військового та громадського діяча, журналіста, отамана Легіону Українських січових стрільців і Української галицької армії Семена Горука або Сень Горук (13.09.1873-13.09.1920)
13 вересня	150 років від дня народження письменника, літературознавця, педагога-викладача, громадського активіста Дениса Лукіяновича (13.09.1873-28.01.1965)
23 вересня	110 років від дня смерті українського поета, публіциста, громадського діяча, історика, філолога, етнографа Антонія Петрушевича (18.01.1821-23.09.1913)
25 вересня	150 років від дня народження українського педагога, військовика, публіциста, культурно-освітнього і громадсько-політичного діяча, коменданта Легіону УСС, члена Наукового товариства імені Шевченка Михайла Галушницького (25.09.1878-23.09.1931)

ЖОВТЕНЬ

8 жовтня	85 від дня смерті письменника, історика, бандуриста, композитора, мистецтвознавця, етнографа, педагога, театрального і громадсько-політичного діяча Гната Хоткевича (12.01.1878-08.10.1938)
9 жовтня	80 років від дня смерті українського лікаря і громадського діяча, організатора і довголітнього голови Українського лікарського товариства, особистого лікаря Андрея Шептицького, викладача Таємного українського університету Мар'яна Панчишина (06.09.1882-09.10.1943)
14 жовтня	5 років від дня смерті начальника ГУ ДСНС Львівщини Сергія Дмитровського (16.07.1961-14.11.2018)
19 жовтня	105 років від часу створення Української Національної Ради, яка проголосила утворення Української держави на українських етнічних землях у складі Австро-Угорщини (1918)
20 жовтня	135 років від дня народження українського письменника, літературознавця Ростислава Заклинського (20.10.1887-18.09.1974)
27 жовтня	175 років від дня смерті польського графа, відомого мецената, який заснував у м. Львові театр (нині це Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької) Станіслава-Мартина Скарбека (20.11.1780-27.10.1848)
28 жовтня	150 років від дня народження архітектора, реставратора, дослідника української старовини та педагога Володимира Пещанського (28.10.1873-26.08.1926)
31 жовтня	140 років від дня народження, військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР Марка Безруча (31.10.1883-10.02.1944)

Листопад

1 листопада	105 років від дня збройного повстання у м. Львові та утворення ЗУНР (Листопадовий чин або Листопадовий зрив, 1918)
5 листопада	55 років від дня народження учасника українського руху опору в СРСР, воїна УПА Василя Омеляновича Макуха (14.11.1927-05.11.1968)
5 листопада	85 років від дня народження української мисткині-килимарки, багаторічної політичної ув'язненої радянських часів, членкині Української Гельсінської групи Стефанії Шабатури (05.11.1938-17.12.2014)
23 листопада	50 років від дня смерті української художниці, громадської діячки, членкині Спілки художників України Ярослави Музики (10.01.1894-23.11.1973)
27 листопада	115 років від дня народження українського громадсько-політичного діяча, науковця, психолога, публіциста, поета, політв'язня, командора папського Ордена святого Григорія Великого Володимира Яніва (27.11.1908-19.11.1991)
27 листопада	160 років від дня народження письменниці, громадської діячки Ольги Кобилянської (27.11.1863-21.03.1942)
30 листопада	40 років від дня смерті композитора, народного артиста України Анатолія Кос-Анатольського (01.12.1909-30.11.1983)
30 листопада	10 років від часу силового розгону мирного протесту на майдані Незалежності у м. Києві (незаконна акція силових відомств України, проведена силами спецпідрозділів «Беркуту» з метою очищення площі від учасників стихійного протесту, відомого як Євромайдан) (2013)

Грудень

5 грудня	440 років від дня смерті одного із перших східнослов'янських друкарів, гравера, інженера та ливарника Івана Федорова (1510-05.12.1583)
6 грудня	120 років від дня народження композитора, диригента, педагога, засновника української диригентської школи Миколи Колесси (06.12.1903-08.06.2006)
7 грудня	135 років від дня народження українського поета, прозаїка, журналіста, редактора, композитора, художника, одного із організаторів Легіону УСС Левка Лепкого (07.12.1888-28.10.1971)
8 грудня	155 років від дня створення Товариства «Просвіта» (1868-1939)
9 грудня	160 років від дня народження громадського діяча, письменника, педагога, літературознавця, етнографа, історика-публіциста, упорядника і видавця «Словник української мови» Бориса Грінченка (09.12.1863-06.05.1910)

12 грудня	Вшанування пам'яті полковника армії УНР, голови проводу ОУН Андрія Мельника (12.12.1890-01.11.1964)
13 грудня	60 років від дня смерті українського поета і журналіста, шістдесятника Василя Симоненка (08.01.1935-13.12.1963)
13 грудня	130 років від дня народження письменника, публіциста, літературного критика Миколи Хвильового (13.12.1893-13.05.1933)
14 грудня	45 років від дня народження учасника Євромайдану, Героя Небесної Сотні, Героя України Романа Варениці (14.12.1978-20.02.2014)
15 грудня	5 років від дня створення єдиної Православної Церкви України – собор об'єднання УПЦ та УАПЦ (2018)
23 грудня	150 років від дня заснування Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) (до 1892 року – Літературного товариства імені Шевченка)
24 грудня	86 років від дня народження українського політика, громадського діяча, публіциста, літературного критика, народного депутата України І - ІІІ скликань (1990—1999), діяча руху опору проти зросійщення та національної дискримінації українського народу, політв'язня Вячеслава Чорновола (24.12.1937-25.03.1999)

Число/ Місяць	Пам'ятні та скорботні дати
------------------	----------------------------

СІЧЕНЬ

22 січня	День Соборності і свободи України
27 січня	Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
29 січня	День пам'яті Героїв Крут

ЛЮТИЙ

15 лютого	День вшанування учасників бойових дій на території інших держав
19 лютого	День Державного Герба України
20 лютого	День пам'яті Героїв Небесної Сотні
24. лютого	Річниця повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну
БЕРЕЗЕНЬ	
14 березня	День українського добровольця
15-18 березня	Вшанування пам'яті січовиків Карпатської України на Верещькому перевалі

КВІТЕНЬ

11 квітня	Міжнародний день визволення в'язнів нацистських концтаборів
26 квітня	Міжнародний день пам'яті про Чорнобильську катастрофу

ТРАВЕНЬ

2 травня	Вшанування пам'яті Українських січових стрільців на горі Маківка
8 травня	День пам'яті та примирення
14 травня	День Матері
18 травня	День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу
20 травня	День Європи в Україні
21 травня	День пам'яті жертв політичних репресій
21 травня	Свято Героїв

ЧЕРВЕНЬ

22 червня	День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні
28 червня	День Конституції України
30 червня	Проголошення Акту відновлення Української Держави (1941)

ЛИПЕНЬ

16 липня	День ухвали Декларації про суверенітет України (1990)
27 липня	Вшанування жертв Сквиливської трагедії (2002)
28 липня	День Української Державності

СЕРПЕНЬ

23 серпня	День Державного Прапора України
24 серпня	День Незалежності України
29 серпня	День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України

ВЕРЕСЕНЬ

1 вересня	Початок Другої світової війни (1939)
2 вересня	Закінчення Другої світової війни (1945)
10 вересня	День пам'яті українців – жертв примусового виселення з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944 – 1951 роках

ЖОВТЕНЬ

14 жовтня	День утворення Української Повстанської Армії (1942) День захисників і захисниць України ✓ День українського козацтва
------------------	---

ЛИСТОПАД

21 листопада	День Гідності та Свободи
25 листопада	День пам'яті жертв голодоморів України

ГРУДЕНЬ

5 грудня	День волонтера
6 грудня	День Збройних сил України

Керуючий справами

Роман КОКОТАЙЛО

